

Remissvar på SOU 2018:88 Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen

Övergripande synpunkter

Utredningen har i vissa avseenden varit svårtolkad då det varit svårt att helt kunna avgöra vilka effekter som eventuellt kan påverka den enskilde brukaren som Bodens kommun. Exempelvis under kapitel 6 uttrycker sig utredaren följande:

”För att få ett mer sammanhållet stöd måste insatser enligt LSS också samordnas med annat stöd som finns att tillgå inom ramen för annan lagstiftning.”

Då inga andra lagstiftningar närmare preciseras så har kommunen svårt att beakta denna lydelse och ett förtydligande hade önskats om utredaren åsyftar exempelvis socialtjänstlagen.

Bodens kommun ställer sig bakom några av förslagen som utredningen föreslår. Dock finns det en del synpunkter där kommunen inte är överens med utredaren.

Kommunen kan se stora fördelar med att den nya insatsen *personlig service och boendestöd* införs då det idag finns personer som har en lättare problematik som bor i enklare former av serviceboende och istället hade kunnat bo inom det ordinarie bostadsbeståndet. Den nya föreslagna kommunala insatsen *förebyggande pedagogiskt stöd* som åsyftar att tillgodose det så kallade femte grundläggande behovet, det som förutsätter ingående kunskaper om den som får stödet, kommer fortsatt vara svårt att bedöma och leda till olika tolkningar vilket kan innebära en risk för en icke jämlik vård.

Många av de nya förslag samt samhörigheten mellan dessa bör medföra en ökad möjlighet för kommunen att kunna anpassa vård och omsorg till det specifika behovet. Dock ställer det högre krav på handläggarens kompetens, vilket för mindre glesbygdskommuner kan vara problematiskt vid nyrekrytering. Vidare ökar även kommunens utredningsansvar vilket kan medföra att fler handläggare kan behövas rekryteras.

Ur det ekonomiska perspektivet är kommunen kritiskt till utredningens slutsats att kommunernas kostnadsökningar respektive kostnadsminskningar ”tar ut varandra”. Som utredaren själv konstaterar syftar utredningen och dess lagförslag till att stärka ändamålsenligheten samt kvalitén till den enskilde.

Detta kommer innebära ökade kostnader. Det kommer även finnas omställningskostnader av engångskaraktär.

Addera även till det som redan nämnts i detta svar, att den administrativa bördan ökar vilket leder till större kostnader än vad utredaren har tagit hänsyn till. Därmed bör compensationen om 340 miljoner kronor till Sveriges kommuner vara högre.

Kommunen delar SKR:s kommentarer och synpunkter under kapitel 16.1.2 gällande utjämningsystemet. Därtill föreslår även Bodens kommun att underlaget som samlas in per den 1 oktober och ligger till grund för stora delar av utjämningsystemet varje år, bör utökas under övergångsperioden till 2025 med minst två gånger per år för att motverka ojämn fördelning mellan kommunerna och under övergångsåren.

Kapitel 5 - Bostaden

Insatsen ”*särskilt anpassad bostad*” bör preciseras ytterligare och tydliggöras för att förtydliga vem som är den egentliga målgruppen för insatsen.

När brukaren får beslut om särskilt boende bör alla insatser redan ingå i en sådan insats. Fler beslut som då *personlig service och boendestöd* kan förvirra för både brukaren som utföraren. Det finns även en risk att detta förslag driver kostnader. Bodens kommun avstyrker därmed att *personlig service och boendestöd* ska kunna beviljas samtidigt som det finns ett beslut om särskild bostad.

Avseende om insatsen utförs inom det ordinära bostadsbeståndet ställer sig kommunen positiv till insatsen. Detta då stödet till den enskilde blir mer flexibelt.

Avslutningsvis bör ett beslut om grupp- eller servicebostad även framledes vara den insats som tillgodoser hela behovet som individen har i dennes egna hem.

Kapitel 10 - Personligt utformat stöd i det vardagliga livet

Mycket positivt att en (1) huvudman får hela ansvaret för personer under 16 år. Att det då faller på kommunens ansvar ses även det som naturligt då kommunen redan tillgodoser skolgång. Bodens kommun kan se samordningsvinster mellan att huvudman för LSS-insats och skolan ryms under samma tak. Dock finns det viss osäkerhet i att just behoven kommer omprövas vid 16 år då detta är en speciell tid i den enskildes liv. Att då en annan aktör ska ompröva behovet kan leda till onödig stress.

Bodens kommun vill framföra att det tydligt bör framgå vilken personkrets de barn och unga som idag har behov av andning- och sondmatningshjälp ska ingå i. Detta då varaktigheten med hjälpen oftast begränsas till mellan två och fem år av sjukvården och därigenom så är det heller inte klarlagt huruvida detta är s.k. "varaktigt" enligt personkrets 3 och därmed ges rätten till assistansersättning. Detta måste förtydligas i kommande proposition.

Gällande de personer som är över 65 år och uppbär personlig assistans finns fortfarande det komplexa förhållande kvar med två huvudmän ifall personen även behöver stödinsatser på grund av somatiska problem. Det ser kommunen som problematiskt.

Kapitel 11 - Ansvarsfördelning mellan stat och kommun

Kommunen ställer sig mycket positiv till en tydligare och mer konkret ansvarsfördelning i huvudmannaskapet gällande personlig assistans. Det bör även innebära en tydligare förväntansbild av vad kommunsektorn respektive den statliga sektorn ska erbjuda den enskilde.

Kommunen är kritisk till att kostnaden för de första 20 timmarna fortsatt ska bäras av kommunerna. Det finns en principiell problematik i att en aktör ska belastas för något som endast en annan aktör kan påverka. Samma problematik som utredaren själv har konstaterat när sjuklöneersättningen till privata företag föreslås avskaffas då den utbetalande aktören inte kan påverka kostnaden.
